

Beszélgetés a nyolcvanéves Meszéna Györggyel

Meszéna György 1931-ben született Kiskomáromban. A nyolc gimnáziumot Pannonhalmán végezte, majd 1949 és 1953 között matematika, fizika és ábrázoló geometria szakos tanári diplomát szerzett a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Ezután négy évig a debreceni Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban tanított, majd tudományos munkatársként a Magyar Tudományos Akadémia debreceni Atommagkutató Intézetének matematikusaként dolgozott. 1961-ben pályázat útján került a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) Matematikai Tanszékére, ahol Szép Jenő és Krekó Béla professzorok vezetésével kezdte egyetemi pályafutását, mely azóta is folyamatosan tart. 1966-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen (BME) – a mai szóhasználattal másoddiplomát –, azaz híradástechnika szakos villamosmérnöki oklevelet szerzett. Az 1976-ban létrehozott Matematikai és Számítástechnikai Intézet (MSZI) Közgazdasági alkalmazások osztályának docensi besorolású vezetője lett. Az osztály jogutódja 1992-ben az ő vezetésével Operációkutatási Tanszékké alakult. 1993-ban habilitált és ugyanekkor egyetemi tanári kinevezést kapott. Jelenleg a tanszék professor emeritusa. Oktatási és kutatási tevékenységének középpontjában a matematikai statisztika és a társadalmi-gazdasági folyamatok statisztikai szemléletű modellezése állt és áll ma is.

Az oktatás mellett széles körű kutatói tevékenységét jelzi a több mint száz publikáció, köztük több idegen nyelven is megjelent sikeres könyv. Kivette részét a szakmai szervező munkából is: a Gazdaságmodellezési Társaságnak (GMT) és elődjének örökös tiszteletbeli elnöke, emellett tagja több szakmai folyóirat szerkesztőbizottságának. Hosszan tartó és kiváló minőségű oktatói és tudományos munkásságát magas állami és szakmai kitüntetésekkel ismerték el.

Kezdjük a beszélgetést a történet legelején: matematikatanárként indultál, azután atomfizikai kutatásokkal foglalkoztál, hogy kerültél ilyen indulás után a modellező közgazdász szakma közelébe, és hogyan váltál e szakma statisztikai művelésének egyik meghatározó alakjává?

A történet valóban hosszú. Sokat beszélhetnék az indulásról, arról, hogy pannonhalmi múltammal milyen nehéz volt továbblépni.

Érettségi után esztergályosként dolgoztam a Láng Gépgyárban, és innen jártam el felvételizni. A sikeres vizsgák után szinte mindig az volt a válasz, hogy helyhiány miatt elutasítanak. A BME kultúrmérnöki szakára már felvettek, de időközben mással töltötték be ezt a helyet is. Felajánlották viszont, hogy Szegedre vagy Debrecenbe elmehetek – én az utóbbit választottam és a matematika-fizika-ábrázoló geometria szakot. Az egyetem elvégzése után következett négy lelkes gimnáziumi tanári év,

majd meghívás az atommagkutató intézetbe, ahol végre kutatóként dolgozhattam. Bár az intézetben kedvemre kutathattam és képezhettem magam, előbb-utóbb be kellett látnom, hogy ott mindig csak a fizikusok árnyékában maradok. Ezért jött kapóra, hogy a „Közgázra” frissen kinevezett Szép Jenő professzor ott jártakor munkatársat keresett maga mellé. A kollégáim engem ajánlottak, én pedig boldogan elfogadtam, egyrészt mert mindig egyetemi pályát képzeltem el magam számára, másrészt szerettem volna visszakérülni Budapestre. Ez utóbbi törekvésemet az is motiválta, hogy feleségem kezdő orvosként politikai okokból nem talált Debrecenben megfelelő munkát, és reménykedtünk abban, hogy Pesten több lehetőségünk lesz.

A közgazdasági egyetemen megtaláltam a helyemet. Jó szellemű volt a tanszék, kiemelkedő szakmai és emberi tulajdonságokkal rendelkező vezetővel. Jó lehetőségek voltak külön munkákra, és bár amikor odakerültem, nem sokat tudtam a közgazdaság-tudományról, volt idő és lehetőség beletanulni ebbe a szakmába.

Akkoriban szigorú, sőt egyesek szerint vérengző oktató hírében álltál.

Valószínűség-számítást tanítottam, ami akkor, ott a Közgázon, kivételesen kemény tárgynak minősült. Megszoktam az igényességet, és ráadásul ebben az időszakban jártam a Műegyetemre, ahol kiváló eredménnyel szereztem villamosmérnöki diplomát. Az ottani tapasztalatok és légkör is erősítette bennem az igényességet. Előfordult olyan furcsa eset is, hogy délelőtt magam vizsgáztam a BME-n, délután pedig én vizsgáztattam a Közgázon. Elképzelhető, hogy a jóval lazább tárgyakhoz és vizsgákhoz szokott hallgatóság nehezen fogadta el ezt az emelt színvonalat. Kaptam is bírálatot, sőt fenyegető leveleket is.

Akkoriban indult a tervmatematika szak, amelynek megalapításában aktív szerepet vállaltál, és ami azokban az időkben (az 1960-as évek elején) nagy vállalkozásnak számított.

Igen, hiszen akkor az információelmélet, a kibernetika, sőt az ökonometria is a hivatalos értékelés szerint burzsoá áltudományoknak minősült. Ebben a légkörben az MKKE-n, az ország elsőszámú szocialista egyetemén, ötéves intenzív matematikaoktatást nyújtó, a közgazdasági problémák kvantitatív eszközökkel történő kezelését tanító, az informatikát és számítástechnikát nyíltan felvállaló szakot indítani még ma is nemcsak nagy, hanem egyenesen hősiességnek tűnik. Szinte anekdotaszámba megy az a történet, hogy miként sikerült elérnie Krekó Béla professzornak – aki a tervmatematika szak egyik megálmodója és megvalósítója volt – azt, hogy a matematikai statisztika matematikai tárgy legyen. Az lett, és mivel Szép Jenő professzor távollétében én voltam a valószínűség-számítás oktatója, én oktattam a szakon a matematikai statisztikát is. Ugyancsak kalandos ügy volt a számítástechnika oktatásának bevezetése, ami az akkor fiatal ambiciózus villamosmérnök-oktató, Kovács Győző nevéhez fűződik. Ennek kapcsán érdemes megjegyezni, hogy ezen az egyetemen és ezen a szakon tanultak az országban először a hallgatók számítástechnikát.

Most, fél évszázados visszatekintésben, hogyan értékeled az akkori munkát: jó szak volt-e a tervmatematika?

Már az eddig elmondottak is alátámasztják, hogy a szak nemcsak korszerű volt, hanem a mi viszonyaink között jelentősen meg is előzte korát. Ezt a következő évek fejlődése és az azóta eltelt idő is egyértelműen bizonyítja. Ugyanakkor azt se feledjük, hogy egy pillanatra sem szűnt meg – ötven év alatt sem – a vizsgáló erők hol teljesen nyílt, hol burkolt ak-

namunkája a gazdasági problémák kvantitatív eszközökkel történő kezelése ellen. Ez még inkább megerősíti, hogy ez a szak lényegében ellenséges környezeti háttérből indult eredményes fejlődési útra.

A szak alapítása kapcsán már utaltál arra, hogy a matematikai statisztika és az általános statisztika közt volt némi rivalizálás. Ez mennyire volt meghatározó a későbbi oktatásban?

Nem kell ezt a kérdést túlértékelni. Amikor a szak alapításakor erről viták folytak, éppen a Statisztika Tanszék akkori vezetője (aki egyben a KSH elnöke is) volt, aki elfogadta és helyesnek találta, hogy a matematikai statisztikát matematikai diszciplínaként kezeljük. A Statisztika Tanszéken akkoriban, két nemzetközi hírű statisztikus, Köves Pál és Párniczky Gábor voltak a vezető oktatók; velük, valamint a tanszék más munkatársaival is jó személyes és szakmai kapcsolatokat ápoltam. Az más kérdés, hogy az együttműködés nem volt kellően szoros, hiszen a két tanszék közt formális kapcsolat nem volt. Én többször felvettem, hogy a tervmatematika szakosoknak jó lenne emelt szintű általános statisztikát oktatni, de javaslataim nem találtak meghallgatásra. Ezt a helyzetet azzal magyaráztam, hogy a Statisztika Tanszéknek túl sok energiát kellett fordítania az ágazati statisztikák oktatására, ezért nem fejlesztették – legalábbis abban az időben – a statisztikai módszertan oktatását.

Oktatói pályád visszavonulásodig, sőt talán még azután is, tiszteletre méltó és töretlen. A tényeket ismerjük: docens, egyetemi tanár, tanszékvezető, habilitáció, professor emeritus cím. Hogyan jellemeznéd ezt a példamutató oktató pályát?

Sok összetevője van annak, hogy valóban ilyen szép oktatói pályát futottam be. Az

egyik, a nagy tudású, sokat segítő, szakmai és oktatói pályámra nagy hatással bíró tanszékvezetőm, Szép Jenő volt. A másik eleme ennek a karriernek talán az volt, hogy olyan feladatokba kerültem – eleinte alighanem véletlenül – amelyek „feküdtek” nekem, amelyeket jól meg tudtam oldani. Alighanem szerepet játszott ebben a tervmatematika szak is, amely mindannyiunk számára, akik rész vettünk nagy lehetőséget teremtett arra, hogy jól felkészült és motivált hallgatósággal (is) találkozunk. Végül meg kell említenem azt az ösztönzést, amit akkor kaptam, amikor korábbi kedvenc tanítványaim munkatársaimmá váltak, és velük együtt folytathattam az oktatás.

Emellett azonban azt is tudjuk, hogy az oktatáson túl már a kezdetektől vonzódsz a gyakorlati feladatok modellezéséhez, megoldásához. Hogy kezdődött ez a tevékenység?

Azt említettem az előzőkben, hogy Pestre érkezésemkor nem sokat tudtam a közgazdaság-tudományról. Korábbi empirikus munkáim az atommagkutatóban, majd műegyetemi tanulmányaim néhány tárgya megalapozott ugyan némi gyakorlati tevékenységet, de ez bizony kevés volt. A fő segítséget abban, hogy lassan tapasztalt gazdaságmodellezővé váltam, Szép professzor úrtól kaptam. Azokban az időkben ő irányította a kutatásokat, és bár az ő képzettsége és érdeklődési területe is messze állt a gazdasági problémáktól, sokirányú tájékozottsága, kreativitása és józan gondolkodása átsegítette a nehézségeken. Amikor egy-egy probléma megoldásában mi érdemben alig-alig tudtunk bármit is felmutatni, előfordult, hogy ő magához vette, néhány napig foglalkozott vele, aztán előállt valami egyszerű, de hibátlan megoldással. Ezek után a mi feladatunk már „csak” az volt, hogy elvégezzük a számolási munkákat, illetve elfogadható, emészthető formára hozzuk a megoldást a megbízó számá-

ra. El nem tudom mondani, hogy mennyit tanultam egy-egy ilyen feladat kivitelezéséből, és nemsokára eljött az idő, amikor a tapasztalatok alapján már mi, fiatalok is önállóan dolgoztunk. Nem szeretnék megfélelkezni nagyra becsült professzorunk azon tulajdonságáról, hogy ha egy ilyen munkáért pénzt kaptunk, azt mindig egyenletesen osztotta szét, tekintet nélkül arra, hogy ki milyen minőségű és mennyiségű munkát végzett.

Az 1960-as évek második felében – részben az 1968-ban indult új gazdaságirányítási rendszer vonzásaként – megnőtt az érdeklődés a gazdaságmodellezés iránt, mondhatni divattá vált a közgazdaság-tudományon belül. Azután szinte szükségszerűen jött az apály, amikor nagyon sokan hátat fordítottak ennem a területnek. Te azonban maradtál, és lassan vezető szerepet kezdél betölteni a modellező szakmában. Hogyan sikerült mindez?

Mai divatos kifejezéssel élve: jókor voltam jó helyen. Amikor a modellezéssel szembeni szelek fújtak, az egyetemen, illetőleg annak matematikai, majd később operációkutatási tanszékén megmaradt az érdeklődés e témák iránt, noha érzékeltük csökkenését, de azért rendszerint volt mit csinálnunk. Ennek bizonyítékeként fel tudunk mutatni hat akkoriban készült kötetet az esettanulmányokból. E munkákon mindig „team”-ekben dolgoztunk, és a csoportokban eleinte résztvevőként, később egyre gyakrabban a csoportok létrehozójaként, illetőleg vezetőjeként dolgoztam. De, hogy ne kerüljem meg a kérdés lényegét: az idők folyamán – és ebből a szempontból az ötven év nagy idő – mindig születtek olyan, az érdeklődés középpontjába kerülő területek, amelyeket, ha időben észrevettünk, igyekeztünk beletanulni kezelésükbe, azaz egy kicsit meglovagoltuk őket, és akkor ezek jól tudták segíteni a talpon maradásunkat.

Példaképp említek néhány ilyen területet:

- a számítástechnika előtérbe kerülése;
- a sokváltozós statisztika rohamos fejlődésnek indulása;
- fokozódó érdeklődés a beruházásgazdaságosság kérdésköre iránt;
- a gazdasági kockázat és számításának módszerei;
- a pénzügyi gondolkodás, a pénzügyi számítások előretörése.

Az imént elsőnek említetted a számítástechnika növekvő szerepét. Te személy szerint mennyire voltál elkötelezett ezen a területen?

A modellezés korai éveiben, amikor még nem álltak rendelkezésre kényelmes szoftverek, a modellezés eredménye nem kis mértékben függött attól, hogy miképp tudtál számítógépen is közel férközni a feladathoz. Mivel én magam nem fordítottam túl sok energiát erre, ezekben az években nagyon fontos volt olyan embereket találni, akik a feladat minden vonatkozását jól ismerték. Ugyanakkor, már a kezdetekben megértettem a számítástechnika fontosságát, ezért minden lehető eszközzel támogatam oktatását, használatát, és igyekeztem szorosan együtt dolgozni művelőivel. Mára egy kicsit megváltozott a helyzet, hiszen kényelmesen kezelhető, szinte mindentudó programok állnak csaknem bárki rendelkezésére. Ezek magas szintű kezelése, ha nem is külön tudomány, de mindenesetre elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki sikeres modellező lehessen.

Térjünk át a szakmai közélet további dimenzióira! A szakmában nem tartóztál a nagy utazók közé, pályád sokkal inkább a hazai feladatok megoldásában, az ifjú generáció itthoni oktatásában és nevelésében csúcsosodott ki. Miért nem próbáltál többet szerencsét külföldön?

Általában jól éreztem magam itthon, megtaláltam a helyemet, úgy éreztem, hogy így is hasznos életet élhetek. De azért az, hogy viszonylag keveset utaztam, kevésbé exponáltam magam nemzetközi társaságokban, konferenciákon, nem jelenti azt, hogy nem kísértem figyelemmel a történéseket. Ezt bizonyítja egyebek közt, hogy számos idegen nyelvű publikációt (cikkek, könyvek) jegyzek.

Valóban, és ne feledkezzünk meg arról, hogy a modellezőszakma, szinte csak az angol nyelvterülettel ápolt kapcsolatokat értékeli, te pedig – úgy tudom – inkább Olaszország felé orientálódtál.

Az olasz kapcsolatok még gyermekkoromban gyökereznek. Nyolc évig jártam a pannonhalmi bencés gimnáziumba, ami akkor kétnyelvű: magyar-olasz iskolaként működött. Igen intenzíven tanultuk a nyelvet: minden délelőtt (szombaton is) volt iskolai nyelvóra, délutánonként pedig társalgási foglalkozás. Emellett anyanyelven tanultuk az olasz irodalmat, és a nyolcadik év végén az olasz követségi megbízottak jelenlétében érettségiztünk, aminek eredményeként kiadták számunkra a kétnyelvű érettségi bizonyítványt. Tanáraink született olasz pedagógusok voltak, így aztán nem csoda, hogy még olyan, nem túl fejlett nyelvérzékkel rendelkező gyermek is, mint én, megtanultam a nyelvet. Igaz, beiratkozáskor azt ígérte az iskola, hogy a nyolc év alatt kétszer lesz alkalmunk elutazni Olaszországba, de ezeket a terveket elmosta a háború.

Az ilyen kapcsolatok azonban nem szoktak nyom nélkül elmúlni.

Nem, hiszen felnőtt emberként már az 1960-as évek végén alkalmam nyílt a Közgazdaság-tudományi Egyetem oktatójaként hathetes látogatást tenni Rómában a Magyar Akadé-

mián. Ennél minden szempontból jelentősebb volt az az Agnelli-ösztöndíj, amelynek öt hónapját Torinóban töltöttem el. Ezt az időt sikerült jól hasznosítanom, hiszen rengeteget tanultam és dolgoztam a pénzügyi számítások terén. Ennek a tanulmányútnak nagy hozadéka volt az, hogy felismertem a biztosításmatematikusszakma fontosságát, és hazatérésem után az akkor már általam vezetett Operációkutatási Tan széken beindítottuk a máig is sikeres aktuáriusképzést. Ez a szakma a rendszerváltás után tökéletes hiányszakma volt Magyarországon, holott az igények a gombamód szaporodó bankok és biztosító intézetek részéről erőteljesen jelentkeztek. Csupán érdekességként jegyzem meg, hogy mielőtt mi kibocsátottuk volna az első ilyen szakos diplomást, az országban egyetlen, 80 év feletti idős ember rendelkezett ezzel a képesítéssel, aki diplomáját még jóval a háború előtt szerezte meg. Akkoriban adtunk ki egy kis könyvet „Pénzügyi számítások” címmel, ami – tekintve, hogy az előző negyvenöt évben semmi hasonló nem jelent meg a témában Magyarországon – igen sikeres lett. Az ötezer példány szinte napok alatt elfogyott, ami a szakkönyvek piacát ismerők számára azt mutatja, hogy kivételesen jól sikerült felmérni az igényeket, és megfelelni azoknak.

A tudomány velejárója az, hogy sok olyan feladatot kell művelőinek elvégezni, amelyek nélkülözhetetlenek, de a tudományos teljesítmények értékelésekor nem, vagy messze nem kellő súllyal vesznek figyelembe. Ilyen a lektorálás, a tudományos társaságok működésének, konferenciáknak a szervezése, folyóiratok szerkesztőbizottságában végzett munka, hogy csak néhányat említsek. Te ezekből bőségesen kivetted a részed. Mi a véleményed, hogyan lehetne ezeket jobban elismertetni?

Nehéz kérdés. Azt hiszem, forradalmi változásoknak kellene bekövetkezni a tudomá-

nyos élet szervezésében ahhoz, hogy ezeket a tevékenységeket súlyuknak megfelelően figyelembe vegyék. Véleményem szerint erre a közeljövőben aligha fog sor kerülni.

Egy pályafutás bemutatása során elkerülhetetlen a pályatársak, munkatársak legalább vázlatos bemutatása. Kikre emlékezel közülük szívesen?

Már említettem, hogy tanszékvezetőm, Szép Jenő professzor milyen pozitív szerepet játszott pályám alakulásában. Kívülről leginkább azok jutnak eszembe, akik tanítványaim voltak, majd később közvetlen munkatársaimmá váltak. Évtizedeken át dolgoztam együtt Chikán Attilával, Füstös Lászlóval, Mikó Gyulával, Törökné Matits Ágnessel, Simonné Mosolygó Nórával, Kovács Erzsébettel, hogy csak a legközvetlenebb munkatársaimat említsem. A személyes konfliktusokat lehetőleg kerültem. A munkában töltött hatvan év alatt – ennek utolsó ötven éve kötődik a közgazdaságtudományi egyetemhez – sokféle emberrel hozott össze a sors, vezetői beosztásban is több évtizedet töltöttem el, de az óhatatlanul felmerülő problémákat igyekeztünk mindig békés körülmények közt megoldani.

Egy sikeres pályát a szakmai elismerések, díjak is jellemeznek. Igen magas szakmai kitüntetéseket nyertél el pályafutásod során.

Nagyon örültem a Szent-Györgyi Albert-díjnak, mert ez az elismerés az „iskolateremtő tevékenység” jutalmául szolgált, és úgy éreztem, hogy ennek érdekében valóban sok munkát végeztem. A Krekó Béla-díj és az Egervári Emlékplakett a Gazdaságmodellészeti és az Operációkutatási Társaságok részéről jelentettek elismerést, a legközvetlenebb szakmai csoportosulások megbecsülését tolmácsolták.

Hogyan látod a statisztika- és a matematikaoktatás, valamint az ezekre alapuló modellezés jelenét és jövőjét?

Napjainkban megint olyan időket élünk, amikor a trend ezen kérdésekben nem a kedvező irányba halad. A Bologna-rendszer kapcsán sokat lehetne az oktatás javuló színvonaláról beszélni, de az elit szakok leépülése, a tömegoktatás előtérbe kerülése, az egységesítésre törekvés csökkentheti az adminisztrációs terheket, de az oktatás színvonalát aligha emeli. Ezt ugyan nagyjából előre lehetett látni, de most már a gyakorlat is mutatja a negatív hatásokat. Amíg ez a helyzet lényegesen nem változik, előrelépni nem igen lehet. Egy másik körülmény se kedvez statisztikus szemléletünknek. Mind az operációkutatás, mind pedig a matematikai közgazdaságtan hazai művelésében és oktatásában a determinisztikus szemlélet uralkodik és háttérbe szorul a statisztika. A fizikában, létrejötte óta, a statisztikus világnézet tartósan uralja a fejlődést. Meg kell várni, amíg ez begyűrűzik a közgazdaságtudományba is. Azért csendesen addig is dolgozhatunk az ügy érdekében.

Végül oszd meg velünk, hogyan töltöd nyugdíjas éveidet?

Rendszeresen bejárok az egyetemre, és mivel visszafogott formában ugyan, de használok az internetet, minden lényeges információhoz hozzájutok. Hirdetek szakszemináriumot, részt veszek a tanszék életében, és ha időnként megkeresnek, hogy segítsék valamiben, természetesen arra is vállalkozom. Ami a magánéletet illeti, két gyermekem és nyolc unokám van, akikkel nagyon jó kapcsolatban vagyok, állandó örömet és elfoglaltságot adnak az életemben. Van egy tanyánk a Mecsekben, ahol tavasztól ősziig sok időt töltünk, családi és baráti összejöveteleket tartunk. Az internetre és a tévére csak nagyon kevés időt fordítok. Viszont

sokat tarokkozom baráti társaságokban. Ezt a játékot még szüleim mellett tanultam meg, és azóta rendszeresen, majdhogynem szenvedélyesen üzöm.

Nyolcvan éves kora után az ember lelassul. Ugyanannak a tevékenységnek az elvégzéséhez sokkal több időre van szüksége, mint régen. Ezért az időm nagy részét mindez kitölti.

Még soha nem unatkoztam, és azt hiszem, nem is fogok.

Köszönöm a beszélgetést és további jó egészséget kívánok!

Hunyadi László,

a *Statistikai Szemle* főszerkesztője
E-mail: Laszlo.Hunyadi@ksh.hu

Beszámoló a Nemzetközi Statisztikai Műveltségi Projekt Statisztikai Poszter Készítő Versenyéről

A Nemzetközi Statisztikaoktatási Szövetség (International Association for Statistical Education – IASE), azaz az ISI Statisztikaoktatási szekciójának szárnyai alatt futó Nemzetközi Statisztikai Műveltségi Projekt (International Statistical Literacy Project – ISLP) fő céljai közé tartozik a statisztikai jártasságot, műveltséget elősegítő tevékenységek, kampányok indítása, támogatása és végrehajtása, melyek elérésének fő eszközei az internet, a hírlevelek, illetve a versenyek. Ez utóbbiakra példa az a diákok számára meghirdetett statisztikai poszter készítő verseny is, mely Magyarországon először 2011-ben került megrendezésre. A nemzetközi rendezvény fő szervezői az IASE, az ISLP szakmai stábjá, illetve a nemzeti fordulók rendezői voltak, Magyarországon a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kara, a Magyar Statisztikai Társaság Statisztikaoktatási Szakosztálya és a Központi Statisztikai Hivatal. A hazai megmérettetést az SPSS Hungary támogatta. Az ISLP-projekt rövid bemutatására, a magyarországi forduló díjátadójára, valamint a poszterek kiállítására 2011. június 17-én került sor Szegeden.

Az ISLP céljainak megfelelően a verseny a diákok azon készségeinek fejlesztésére szolgált, melyek révén képesek leírni, jellemezni

környezetüket, illetve vizsgálni mindennapi életüket. Ebből fakadóan a kitűzött feladat olyan egyoldalas, környezettel kapcsolatos statisztikai poszterek készítése volt, amelyek egy adott adathalmazról szólnak, kiegészítő információ nélkül is érthetők, tetszetős megjelenítésűek és megmutatják a csapatok kreativitását is. A benyújtott prezentációknak egyszerűnek és logikailag rendezettnek kellett lenniük, tartalmazva a célt, a szemléletmódot, a fontosabb ténymegállapításokat, a főbb következtetéseket, az adatok összegző jellemzését (például grafikonokat, táblázatokat), valamint a jelentősükre vonatkozó magyarázatokat. A feladat nehézségét ezért éppen az jelentette, hogy egy közepes bonyolultságú probléma statisztikai vizsgálatát követően a versenyzőknek az eredményeket érthető, ugyanakkor korrekt módon kellett megjeleníteniük.

Az értékelés a következő főbb szempontok alapján történt: mondanivaló, az üzenet érthetősége, az adatgyűjtések, elemzések, következtetések, grafikonok, táblázatok helyessége, a poszter megjelenése, illetve az alkotók kreativitása. A hazai szervezők képviselőiből álló zsűri a döntés meghozatalakor nehéz helyzetben volt, ugyanis több kitűnő beadvány is érkezett.